

Uppdrag att följa upp tillämpningen av bemyndiganden för vissa offentligrättsliga avgifter

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Transportstyrelsen att följa upp tillämpningen och konsekvenserna av de bemyndiganden som sedan 2011 gäller för myndighetens avgiftsuttag. Uppdraget omfattar endast de förordningsreglerade offentligrättsliga avgifter som Transportstyrelsen redovisar mot inkomsttitel.

I uppdraget ingår att redovisa

- en övergripande bild av hur avgiftsnivåerna sedan avgiftsreformen 2011 har utvecklats och förhållit sig till det krav på full kostnadstäckning som gäller för myndighetens avgifter för ärendehandläggning, tillsyn och registerhållning,
- hur de undantag från kravet på full kostnadstäckning som 2013 infördes för några delmarknader har tillämpats, samt
- hur subventioner av avgifterna i förekommande fall har finansierats och redovisats.

Vidare ingår det i uppdraget att lämna en redovisning av om det utifrån en sammantagen bedömning finns skäl att i några fall ändra tillämpningen av undantagen från principen om full kostnadstäckning. Transportstyrelsen får även lämna förslag till ändringar av myndighetens möjligheter att subventionera avgifterna. Sådana förslag ska innefatta författningsförslag och en konsekvensanalys.

Transportstyrelsen ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2016.

Skälen för regeringens beslut

Sedan 2011 gäller enhetliga principer för finansieringen av Transportstyrelsens verksamhet inom alla trafikslag (prop. 2010/11:30,

bet. 2010/11:TU6, rskr. 2010/11:58 och rskr. 2010/11:59). Dessa principer innebär att kostnaderna för ärendehandläggning, tillsyn och registerhållning i huvudsak bör täckas med avgifter som redovisas mot inkomsttitel, medan kostnaderna för regelgivning och andra verksamheter som inte är kopplade till någon motprestation från myndighetens sida bör finansieras från skattekollektivet.

För att åstadkomma denna ordning har Transportstyrelsen bemyndigats att meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning, tillsyn och registerhållning genom bestämmelser i ett stort antal lagar och förordningar. I tillägg till dessa författningsreglerade offentlighetsrättsliga avgifter tar Transportstyrelsen även ut en så kallad myndighetsavgift per avresande passagerare från svenska flygplatser för att bekosta verksamhet på luftfartsområdet. Därutöver tar Transportstyrelsen ut offentlighetsrättsliga avgifter som disponeras för särskilda ändamål samt avgifter för uppdragsverksamhet.

Med ett fåtal undantag gäller att Transportstyrelsen ska bestämma avgifternas storlek så att full kostnadstäckning uppnås. Baserat på en analys av Transportstyrelsen beslutade dock regeringen den 28 november 2013 om undantag från detta krav i bemyndigandena för avgifter för ärendehandläggning, tillsyn och registerhållning avseende vissa delmarknader som inte bedömdes kunna bära självkostnadsbaserade avgifter, bl.a. kulturhistorisk verksamhet som bedrivs utan vinstsyfte.

Transportstyrelsens avgiftsuttag har under de senaste åren genererat betydande ackumulerade över- respektive underskott. Den 22 december 2014 uppdrog regeringen åt Transportstyrelsen att redovisa en plan, och vid behov förslag, för hantering av över- och underuttag av avgifter i myndighetens bruttoredovisade offentlighetsrättsliga avgiftsbelagda verksamhet och i uppdragsverksamheten. Transportstyrelsen redovisade uppdraget den 4 maj 2015. Beredningen av denna redovisning har visat på behov av kompletterande underlag om hur principerna för Transportstyrelsens finansiering har tillämpats i praktiken och de eventuella problem som kan finnas kopplade till avgiftsuttaget.

På regeringens vägnar

Anna Johansson

Maria Ingelsson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Näringsdepartementet/RS och MRT